

Play Van Abbe **Het museum in de 21e eeuw** **28 november 2009 – juni 2011**

Wat is de rol van een kunstmuseum in de 21e eeuw? Wat zijn de codes in een museum en in welke mate zijn we ons bewust hiervan? Hoe hebben deze codes zich ontwikkeld en gelden ze nu nog steeds? Kunnen we ze zichtbaar maken? Ze veranderen? Ermee spelen?

Vanaf 28 november 2009 presenteert het Van Abbemuseum *Play Van Abbe*. *Play Van Abbe* komt voort uit een driejarige ontwikkelingsperiode waarin het museum de collectie steeds vanuit nieuwe en uitdagende perspectieven belicht heeft. De komende 18 maanden neemt dit veelzijdige programma de collectie als uitgangspunt om bovenstaande vragen te beantwoorden. Het programma bestaat uit

tentoonstellingen, projecten, performances, lezingen, discussies en nieuwe manieren om een kritische reflectie van het publiek op de relatie tussen kunst en de samenleving mogelijk te maken. Met de maatschappelijke veranderingen van de laatste 20 jaar in het achterhoofd stelt het museum met *Play Van Abbe* actuele vragen over de identiteit en het doel van musea en instellingen voor cultureel erfgoed. De focus ligt niet alleen op de kunstwerken zelf, maar ook op de manier waarop wij ernaar kijken en erover praten in een museum. Vragen over vorm en inhoud, kopie en origineel, goed en slecht komen ter discussie. De ogenschijnlijke neutraliteit van het museum wordt uitgetest en de relatie met het tentoonstellen en verzamelen van kunst wordt onderzocht. De geschiedenis en het doel van kunstmusea in het algemeen en het Van Abbemuseum in het bijzonder worden ontrafeld als subjectief en gerelateerd aan zowel ethische beslissingen in de samenleving als aan esthetische keuzes inzake schoonheid en orde.

Het programma is gedurende de anderhalf jaar onderverdeeld in vier delen met elk een eigen thema. Op 28 november begint het eerste deel: *Het spel en de spelers*. Hierin staan de gebruiken en personages centraal die de kennis en de beleving van een museum bepalen.

Play Van Abbe

Play Van Abbe is een 'rollen'spel' waarin de bezoekers, kunstenaars en medewerkers van het museum gevraagd worden een actieve rol te spelen. Het programma wil alle betrokkenen op speelse manier stimuleren kritisch te denken over hoe kunstwerken hier komen en wat het museum ermee kan doen nu ze er zijn. Samen met bezoekers, kunstenaars, (gast)conservatoren, onderzoekers en instellingen uit binnen- en buitenland wil het Van Abbemuseum het museum bespelen als een instrument en meer leren over zichzelf en de mogelijkheden van culturele productie in deze tijd. Om recht te doen aan de gestelde vragen, heeft het museum het tijdelijke tentoonstellingsprogramma 18 maanden uitgesteld en de volledige aandacht gericht op *Play Van Abbe*.

Aanleiding voor de vragen in dit programma zijn de observaties vanuit het museum over hoe de samenleving de afgelopen twintig jaar veranderd is. Welke invloeden

hebben bijvoorbeeld de globalisering en het ontstaan van online gemeenschappen op een museum? Hoe kunnen we ruimte creëren voor interpretatie en reflectie in een schijnbaar doorlopend veranderende omgeving?

Met *Play Van Abbe* levert het Van Abbemuseum een bijdrage aan de theoretische discussie over de identiteit van musea voor hedendaagse kunst in de 21e eeuw. De onderwerpen van deze discussies worden zichtbaar gemaakt in de dagelijkse praktijk van het museum.

Christiane Berndes, conservator collectie: "We willen het museum in relatie tot het dagelijkse leven en de wereld om ons heen op een nieuwe manier laten zien. Zodat bezoekers gaan denken 'Zo had ik het nog niet gevoeld of ervaren'. Ik hoop dat er een vonkje overspringt."

PLAY
VAN ABBE

Programmaopzet

Het 18 maanden durende programma van *Play Van Abbe* is onderverdeeld in vier delen, ieder met een eigen thema. Ieder deel stelt aan het thema gerelateerde onderwerpen ter discussie. Via kunstwerken en manieren van bemiddeling worden artistieke visies bekeken en wordt het museum als model onderzocht. Er worden nieuwe verhalen verteld met de collectie, oude verhalen worden gereconstrueerd en er worden opdrachten gegeven aan kunstenaars.

Ieder deel bevat een *interventie* of een *interruptie*, een project dat inbreekt op het thema van het hoofdstuk en de grenzen van de museale praktijk aftast.

In de periode dat de delen wisselen nodigt het Van Abbemuseum de bezoekers uit een kijkje achter de schermen van het museum te nemen.

De vier delen van *Play Van Abbe* worden aangevuld met lezingen en discussies, een onderzoeksprogramma, een internationale conferentie en publicaties.

De delen

Het eerste deel, *Het spel en de spelers*, begint zaterdag 28 november 2009 en loopt tot maart 2010. In dit hoofdstuk stelt het museum de verhalen van kunstenaars en tentoonstellingsmakers centraal. Wie zijn de 'spelers' binnen een museum en welke verhalen vertellen zij? Hoe zag een collectiepresentatie eruit in 1983 en hoe in 2009? Het gaat om de positionering van een kunstmuseum – nu en in het verleden – en het opnieuw nadenken over deze positie zowel als een productieve omgeving waarin verhalen worden verteld als een presentatieruimte waarin dingen te zien zijn.

In maart 2010 begint het tweede deel *Tijdmachines*. In dit deel worden historische museummodellen bekeken. Hoe vertelt een museum een verhaal door middel van presentatietechnieken en welke aannames liggen hierachter verscholen?

In deel 3 *De principes van het verzamelen/ Het verzamelen van principes* staat het verzamelen centraal. Wat betekent het om kunstwerken samen te brengen en te bezitten? Welk wereldbeeld roep je op met een collectie? Wie brengt de werken samen en waarom? Het laatste deel, *De toerist, de pelgrim, de flaneur (en de werker)*, onderzoekt het plezier van een museumbezoek en hoe deze bezoekerservaring verder verrijkt kan worden.

Achtergrond Play Van Abbe

Play Van Abbe is voortgekomen uit het *Plug In* programma dat tussen 2006 en 2009 in het Van Abbemuseum te zien was. Het is ook een reactie op de uitdagingen die er spelen binnen verschillende disciplines als kunst, kunstgeschiedenis, culturele studies en sociologie, maar ook bij de mensen binnen de museale

praktijk. Hun vragen hebben betrekking op het kunstwerk als materieel object en op het museum als de context waarbinnen het kunstwerk gepositioneerd en geïdentificeerd wordt.

Met behulp van interdisciplinaire en internationale samenwerkingsverbanden onderzoekt *Play Van Abbe* hoe een museum gepositioneerd kan worden als een kennisinstituut dat een 'collectief cultureel geheugen' wil bewaren. Het wil mensen verrassen en inspireren en tegelijkertijd het kritisch en langdurig nadenken over de rol die kunst speelt in de hedendaagse wereld stimuleren.

Conservatoren

Christiane Berndes
Charles Esche
Annie Fletcher
Diana Franssen

Onderzoeksconservator

Steven ten Thije

In samenwerking met

Instituut Collectie Nederland (ICN), Amsterdam, Nederland
Universiteit Hildesheim, Duitsland

Adviseurs

Prof. Dr. Deborah Cherry, faculteit Kunstgeschiedenis, afdeling Kunstgeschiedenis van de Nieuwste Tijd, Universiteit van Amsterdam, Nederland
Prof. Dr. Thomas Lange, Institut für Bildende Kunst und Kunstwissenschaft, Universiteit Hildesheim, Duitsland
Prof. Irit Rogoff, Visual Cultures, Goldsmiths University of London, Verenigd Koninkrijk
Shepherd Steiner, Art Critic, Visiting Assistant Professor in Modern and Contemporary Art, University of Florida, Verenigde Staten
Dr. Sarat Maharaj, Professor Visual Art & Knowledge Systems, Lund University & Malmo Art Academies, Zweden
Dr. John Byrne, hoofd Masters Studies Fine Arts, Liverpool John Moores University, Verenigd Koninkrijk

Subsidiegevers

Play Van Abbe is mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de Mondriaan Stichting, BankGiro Loterij en Provincie Noord-Brabant.

Provincie Noord-Brabant

Persbericht oktober 2009

Het Van Abbemuseum in Eindhoven is een van de meest toonaangevende musea voor hedendaagse kunst in Europa. Het museum heeft een uitgebreide internationale collectie van ruim 2700 kunstwerken, waaronder sleutelwerken van Lissitzky, Picasso, Kokoschka, Chagall, Beuys, McCarthy, Daniëls en Körmeling. Vragen op het gebied van kunst en samenleving stelt het museum op een experimentele manier aan de orde. Openheid, gastvrijheid en kennisuitwisseling zijn voor het Van Abbemuseum van belang, en we prikkelen onszelf en bezoekers om over onderwerpen na te denken. Bijvoorbeeld over de rol van de collectie als cultureel 'geheugen', of over het museum als publieke ruimte. Door internationale samenwerking en uitwisseling is het Van Abbemuseum bovendien een plaats waar creatieve kruisbestuiving plaatsvindt. Een bron van verwondering, inspiratie en verbeelding.

Van Abbemuseum
Bilderdijklaan 10
Eindhoven

Openingstijden
Dinsdag t/m zondag 11.00–17.00 uur
Donderdag 11.00-17.00 uur
Op donderdagen is het museum geopend tot 21.00 uur en is de toegang gratis vanaf 17.00 uur.

Toegang
Volwassenen: € 8,50
Groepen van 15 of meer, 65 plussers: € 6
Studenten, CJP houders: € 4
Donderdagavond van 17.00-21.00: gratis toegang (t/m 31/12/09)

Kijk voor meer informatie op www.vanabbemuseum.nl

Voor redactie
Informatie en afbeeldingen via:
www.vanabbemuseum.nl/press

Of neem contact op met:
Ilse Cornelis, Marketing & Communicatie
tel: +31 (0)40 238 1019
mob: + 31 (0)6 12995794
i.cornelis@vanabbemuseum.nl